

FRANCIS CROISSANT

Ο Francis Croissant στην αρχαία Αγορά του Άργους. Εκδρομή στο Άργος, τον Σεπτέμβριο 2003, μετά από το Διεθνές Συνέδριο «Στα βήματα του Wilhelm Vollgraff. Εκατό χρόνια αρχαιολογικής δραστηριότητας στο Άργος», που διοργανώθηκε στην Αθήνα από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Αργολίδας και τη Γαλλική Σχολή Αθηνών (25-28 Σεπτεμβρίου 2003).

Ο συνάδελφος και φίλος μας Francis Croissant απεβίωσε στις 16 Απριλίου 2019. Η σταδιοδρομία του ξεκίνησε στην Ελλάδα, την οποία αγάπησε με πάθος έως το τέλος. Ως μέλος της Γαλλικής Σχολής Αθηνών (1964-1968) και στη συνέχεια γενικός γραμματέας (1968-1974), ασχολήθηκε κυρίως με την αρχαία ελληνική γλυπτική ενώ ανέπτυξε μια πολύχρονη ανασκαφική δραστηριότητα στην πόλη του Άργους. Στη Γαλλία δίδαξε ελληνική αρχαιολογία πρώτα στο Πανεπιστήμιο του Nancy και, από το 1989 έως τη συνταξιοδότησή του το 2002, στο Πανεπιστήμιο Paris 1 Panthéon-Sorbonne, όπου διαδέχθηκε τον Jean Marcadé.

Ο Francis Croissant, αρχαιολόγος πεδίου με μεγάλη αφοσίωση, ανακάλυψε και ανέσκαψε μεθοδικά το Αφροδίσιο του Άργους (1967-1974), για τη δημοσίευση του οποίου εργαζόταν έως την τελευταία στιγμή. Από τα σημαντικότερα έργα του ήταν η ριζική ανανέωση της αρχαιολογίας του Άργους όταν, στις αρχές της δεκαετίας του 80, δημιουργήθηκε με δική του πρωτοβουλία ένα φιλόδοξο πρόγραμμα πολεοδομικής αρχαιολογίας. Στόχος του προγράμματος ήταν να ενταχθούν σε ένα κοινό πλαίσιο όλες οι ανασκαφές – συστηματικές και σωστικές – που είχαν γίνει στο Άργος, ώστε η αρχαιολογία μέσα στην πόλη να γίνει αρχαιολογία της πόλης (βλ. *Αρχαιολογία* 2, Φεβ.

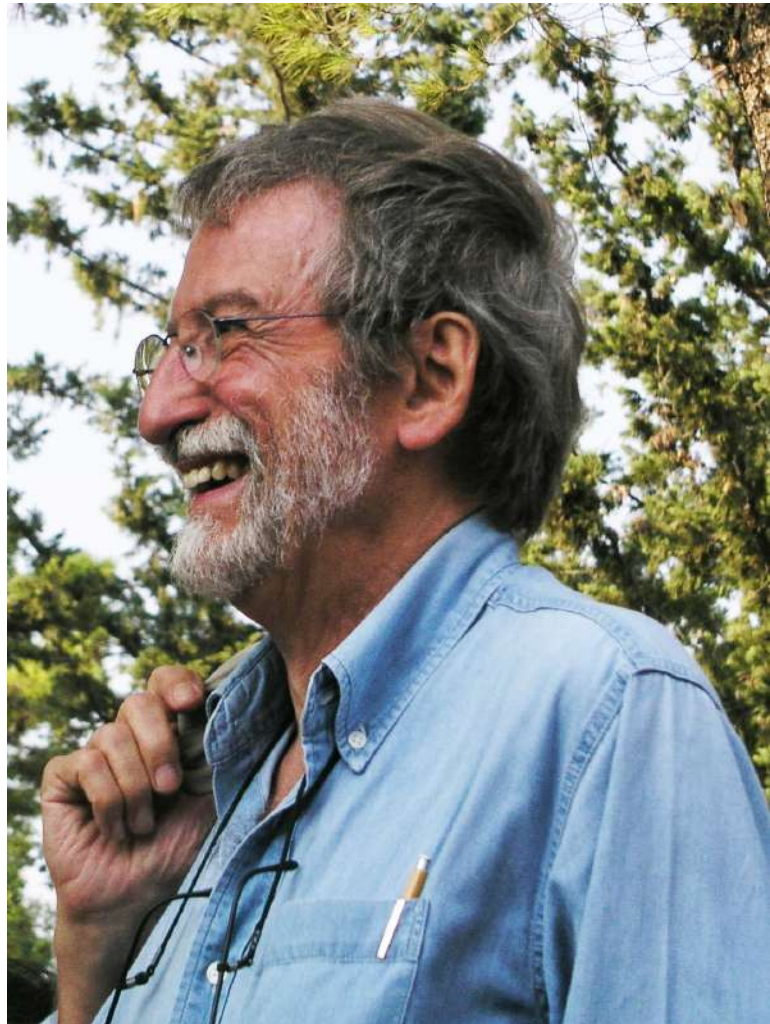
1982, σ. 74-91). Αυτό το όραμα, που ήδη ενέπνευσε δύο διεθνή συνέδρια τα οποία έγιναν σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Αργολίδας (*Άργος και Αργολίδα: Τοπογραφία και πολεοδομία*, 1990, και *Στα βήματα του Wilhelm Vollgraff. Εκατό χρόνια αρχαιολογικής δραστηριότητας στο Άργος*, 2003), θα συνεχίσει ασφαλώς να φωτίζει τους νεώτερους αρχαιολόγους.

Επιλεγμένη Εργογραφία

Η διδακτορική διατριβή του Francis Croissant είχε θέμα τις αρχαϊκές προτομές (*Les protomès féminines archaïques: recherches sur les représentations du visage dans la plastique grecque de 550 à 480 av. J. C.*, BEFAR 250, 1983). Το 2003 δημοσίευσε με παραδειγματικό τρόπο, σε συνεργασία με τον αείμνηστο Κ. Ηλιάκη, τα γλυπτά των αετωμάτων του ναού των Δελφών (*Les frontons du temple du IVe siècle: relevés et restitutions*, FD II, IV).

Δημοσίευσε επίσης πολλά άρθρα στο *Bulletin de Correspondance Hellénique*, όπως: *Note de topographie argienne*, 1972, 137-154 (www.persee.fr/doc/bch_0007-4217_1972_num_96_1_2131), *Tradition et innovation dans les ateliers de Corinthe à l'époque archaïque: matériaux pour l'histoire d'un style*, 1988, 91-166 (http://www.persee.fr/doc/bch_0007-4217_1988_num_112_1_1740), *Le Dionysos du fronton occidental de Delphes : histoire d'un faux problème*, 1994, 353-360, (http://www.persee.fr/doc/bch_0007-4217_1994_num_118_2_4650), *Les débuts de la plastique argienne, στο Polydipsion Argos: Argos de la fin des palais mycéniens à la constitution de l'État classique*, M. Piérart (ed.), *BCH Suppl.* XXII, 1992, 69-97. Επίσης σε άλλα περιοδικά, όπως στο *Revue Archéologique*: *Sur la diffusion de quelques modèles stylistiques corinthiens dans le monde colonial de la deuxième moitié du VIIe siècle*, 2003/2, 227-254 (<https://www.cairn.info/revue-archeologique-2003-2-page-227.htm>), *Observations sur quelques Korés Samiennes de l'époque de Chéramyès*, 2005/2, 283-305 (<https://www.cairn.info/revue-archeologique-2005-2-page-283.htm>), *Deux sculpteurs athéniens du milieu du IVe siècle: Praxias père et fils*, 2011/2, 309-322 (<https://www.cairn.info/revue-archeologique-2011-2-page-309.htm>). Τέλος, μεταξύ των πρόσφατων άρθρων του, σημειώνουμε το *Identification d'une déesse: questions sur l'Aphrodite argienne*, στο *Le donateur, l'offrande et la déesse: Systèmes votifs des sanctuaires de déesses dans le monde grec*, C.

Ο Francis Croissant στον αρχαιολογικό χώρο της Ασπίδας του Άργους. Εκδρομή στο Άργος, τον Σεπτέμβριο 2003, μετά από το Διεθνές Συνέδριο «Στα βήματα του Wilhelm Vollgraff. Εκατό χρόνια αρχαιολογικής δραστηριότητας στο Άργος», που διοργανώθηκε στην Αθήνα από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Αργολίδας και τη Γαλλική Σχολή Αθηνών (25-28 Σεπτεμβρίου 2003).

Prêtre (dir.), *Kernos suppl.* 23, 2009, 181-202 (<https://books.openedition.org/pulg/614>).

Με τον θάνατο του Francis Croissant χάνουμε όχι μόνο έναν κορυφαίο επιστήμονα και έναν γνήσιο φιλέλληνα, αλλά έναν άνθρωπο που οι Αρχαίοι θα τον αποκαλούσαν σίγουρα *καλοκάγαθον*.

Gilles Touchais

Ομότιμος Καθηγητής Αιγαιακής Προϊστορίας
Πανεπιστήμιο Paris I Panthéon – Sorbonne